МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ОСВІТИ І НАУКИ»

ВГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Філологічний факультет
Кафедра практики англійської мови та методики викладання

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра іноземної та української філології

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»
Факультет іноземної філології

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства

Матеріали VIII Міжнародної
науково-практичної конференції

Рівне
2023

ББК 81.0
С91
УДК 81

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:
Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови та методики викладання (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:
Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан філологічного факультету (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету романо-германських мов (Національний університет «Острозька академія»);

Герасимчук Галина Андріївна – кандидат технічних наук, доцент, декан факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій Луцького національного технічного університету

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземної та української філології (Луцький національний технічний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет), старший судовий експерт ЛНДІСЕ;

Мартинюк Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземної та української філології (Луцький національний технічний університет)

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 15 лютого 2023 року, Рівне. – 220, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 2 від 30.03.2023 р.).

До збірника увійшли матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Богачик М. С., Алхімова Є.С. ***..... 7***
Мовні засоби реалізації стратегії персуазивності в промовах британських та американських світових лідерів

Лавринюк І. М. , Пархоменко О. Т. ***..... 10***
Питання когнітивної лінгвістики та її роль у викладанні іноземних мов

Мартинюк О. М. ***..... 13***
Les Particularités de la Traduction de Brevets

СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Бігунов Д. О. ***..... 17***
Use of Acronyms on the Social Media

Вовчук Н. І. ***..... 20***
Види, роль та лексико-стилістичні особливості пейзажу у детективних творах сучасних англійських авторів (Дж. Ле Карре та Дж.Чейз)

Войтенко І. Г., Марчак М. Л. ***..... 26***
Неологізми в сучасному суспільному англомовному дискурсі

Гаврик А. А., Калініченко М. М. ***..... 29***
Творчість Г. Мелвілла в контексті розвитку популярної літератури США XIX ст.

Кобець С. В., Мельничук О. В. ***..... 32***
Modern Types of Linguistics

Котович М. В. ***..... 36***
Лексико-граматичні особливості авторських лексичних новотворів Павла Вольвача

Нестерук С. М. ***..... 38***
Бернард Шоу «Нерівний шлюб»: постімперське прочитання

Николюк Р. М. ***..... 42***
Військова лексика у текстах волинських ЗМІ

Ричагівська Ю. Є. ***..... 44***
Пунктуаційний знак як стилістично-виражальний засіб у поетичному мовленні

Самборська І. М. ***..... 49***
Сучасні підходи до вивчення значення слова

Самборська І. М., Вовчук Н. І. ***..... 54***
Лексична конотація та її роль у міжкультурній комунікації

Семенюк А. А. ***..... 59***
Мовні трансформації як невід'ємна складова перекладу

Синевич Б. М. ***..... 61***
Особливості світовідчуття в літературознавчому середовищі
українського зарубіжжя 20-30 років ХХ століття

Стернічук В. Б., Ковальчук Д. Д. ***..... 64***
Модальність як форма представлення авторського «я» в тексті

Тригуб Г. В. ***..... 66***
Особливості медичних текстів в англійській мові

Шульжук Н. В. ***..... 68***
До проблеми формування емотивної екологічної компетенції
мовної особистості

Хникіна О. О. ***..... 76***
Основні характеристики англомовної медичної термінології

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Агібалова Т. М., Карачова Д. В. ***..... 79***
Prevention of Stereotype Threat in Foreign Language Learning

Бігунова С. А., Johnson E. H. ***..... 82***
Three Guidelines to Teaching Listening

Денисюк Л. В., Данілова Н. Р. ***..... 84***
Вплив дистанційної форми вивчення англійської мови
на професійну підготовку фахівців з інформаційних технологій

Забіяка І. М, Мартинюк К. В. ***..... 87***
Моделі іншомовної комунікативної компетенції у загальноєвропейському
науковому дискурсі

Івашкевич Е. Е. ***..... 91***
"Translational intentions" of future translators: justification
of the feasibility of the concept

Кваснецька Н. В. ***..... 106***
Формування інклюзивної компетентності вчителів іноземних мов

Максимчук Т. В., Лавринюк І. М. ***..... 109***
Сучасні аспекти вивчення іноземної мови у світових ЗВО

Михальчук Н. О., Ніколайчук Г. І. ***..... 111***
Psychological intentions of communicative behavior of a teacher

Набочук О. Ю. ***..... 126***
Psychological factors of personal growth of the teacher

Пархоменко О. Т., Лавринюк І. М. ***..... 139***
Поняття «змішаного навчання» в освітньому процесі

Рогова О. Д. ***..... 142***
Музейна педагогіка як інноваційна технологія на уроках словесності

Скуратівська Н. В. ***..... 147***
The Importance of Skill Building and Development of Emotional Intelligence
in the Study of the English Language

Смаль О. В. ***..... 151***
Особливості застосування інструментів сучасних технологій
при викладанні та вивченні іноземної мови

Смирнова М. Л., Афанас'єва Л. В. ***..... 154***
Landeskundliche Materialien in der Deutschstunde

Судима Т. М. ***..... 156***
Using Poems to Teach English

Триндюк В. А, Шульга О. А. ***..... 159***
Розвиток комунікативних навичок у дітей початкової школи

Федоришин О. П, Федоришина В. ***..... 162***
An Overview of Anti-bullying Legislation and Alternatives in Canada

Хупавцева Н. О., Харченко Є. М. ***..... 167***
Psychology of facilitative interaction in the paradigm of the theory of attraction

Шамсутдинова М.-С. Б. ***..... 181***
Аксіопедагогічна спрямованість майбутніх фахівців іноземної мови
в умовах розвитку сучасної української освіти

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Алиєва А. Д., Федчук Т. А. ***..... 185***
Комунікативна компетентність як складова підготовки студентів-філологів

Гронь Л. В., Гронь В. М. ***..... 187***
Psychological characteristics of the internal dialogue

Івашкевич Е. З., Яцюрик А. О. ***..... 192***
Psychological characteristics of the internal dialogue

Корольчук Л. В. ***..... 206***
The Problem of Motivation of Learning a Foreign Language in HEIs

Martens B., Білоус Т. М. ***..... 208***
TESOL in School and Society

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ..... ***216***

граматичних конструкцій тексту має відповідати рівню володіння мовою здобувачами освіти.

Уміння правильно відібрати медійний матеріал для роботи на заняттях зі студентами може виявитися недостатнім для ефективної роботи з цим матеріалом. Важливо правильно подати матеріал, розробити систему вправ та завдань на відпрацювання лексичного та граматичного матеріалу, на розуміння як тексту, так і підтексту, та на закріплення вивченого матеріалу.

ЛІТЕРАТУРА:

Щербак О. М. Дискурс німецькомовних інтернет-новин: лінгвориторичний аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови"; Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова. Одеса, 2016. 20 с.

Knill M. Medien und ihre Macht der Manipulation. URL: http://www.rhetorik.ch/Macht/Macht.html (дата звернення: 05.02.2023)

Korthagen F. A. J. Pedagogy of Teacher Education. In J. Loughran, M. L. Hamilton (Eds.), *International Handbook of Teacher Education.* 2016. Pp. 311−346.

Лариса Гронь,
Віталій Гронь
(Рівне, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Реалізація Болонського процесу, входження України у світову освітню спільноту призвели до активізації міжкультурних зв’язків і помітно підвищили значущість іноземної мови для фахівців різного профілю.

Головною метою навчання іноземних мов на сучасному етапі на мовних факультетах ВЗО є розвиток у студентів здатності “висловлюватись вільно і спонтанно, не відчуваючи браку мовних засобів для вираження думок; ефективно і гнучко використовувати іноземну мову в різноманітних ситуаціях

соціального, навчально-академічного та професійного спілкування" (Ніколаєва, С., Соловей, М., Головач, Ю. та ін. (2001: 2), тобто випускник повинен не тільки оволодіти знаннями, уміннями і навичками, а й стратегіями адекватного їх використання для досягнення сформульованих перед ним комунікативних завдань. Важлива роль у формуванні іншомовної комунікативної компетенції студентів та створенні максимально сприятливих умов для розкриття їх творчих здібностей належить проектній технології.

Проблема використання проєктної технології у практиці викладання іноземних мов знаходиться у сфері інтересів багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців (Є. Арнітопуло, Є. Борисова, М. Бухаркіна, Н. Душкова, О. Кіршова, О. Пометун, Є. Полат, В. Титова, G. Beckett та P. Miller, S. Haines, D. Fried-Booth та ін.).

У методиці викладання іноземних мов термін «проєкт» визначається як комунікативно-пізнавальна діяльність, що створює умови для спільної творчої роботи студентів і моделює їхню науково-дослідницьку (фахову) діяльність, під час якої студенти реалізують власні можливості планування, виконання та оформлення певного професійно спрямованого проєкту засобами усного або писемного іншомовленнєвого спілкування (В. Тітова, 2001).

Мета проєкту – формування у студентів іншомовної комунікативної компетенції (мовленнєвої, лінгвістичної, соціокультурної) та чітка зорієнтованість на створення спільного кінцевого продукту (проєкту), творчого за своєю сутністю.

Стосовно процесу навчання проєкт є навчальною діяльністю, яка включає дослідження і вирішення певної актуальної проблеми і спрямована на узагальнення та закріплення вивченої навчальної теми. У процесі проектного навчання (project-based learning) зміщуються акценти на самостійність та активність студентів, розвиток їх винахідливості. Студенти самостійно набувають знань з різних джерел інформації у процесі вирішення практичних проблем, які потребують інтеграції знань із різних предметних областей (у групі чи індивідуально); оволодівають комунікативними вміннями, працюючи в

різних групах; розвивають дослідницькі вміння та критичне мислення. У процесі активної взаємодії викладача зі студентами, роль його у процесі реалізації проєктного навчання змінюється. Викладач виступає в ролі координатора активної комунікативної та пізнавальної діяльності студентів, рівноправного партнера та компетентного консультанта, професійні вміння якого спрямовані не стільки на контроль знань і вмінь студентів, а здебільшого на розвиток їх потреби у самостійному набутті знань та діагностиці їх діяльності. Це дозволяє викладачу вчасно надати кваліфіковану допомогу і зняти труднощі у пізнанні та використанні набутих знань та вмінь на практиці. Роль складна і вимагає від викладача високого рівня майстерності.

Методистами також пропонується різноманітна типологія проєктів. Найбільш повну класифікацію проєктів запропоновано Є. Полат (2000), яка розрізняє: а) за домінуючим методом і видом діяльності: дослідницькі, творчі, пригодницькі, ігрові, інформаційні, практико-орієнтовані проєкти; б) за характером координації: з прямою координацією, з прихованою координацією; в) за характером контактів: внутрішні, регіональні, міжнародні; г) за кількістю учасників: індивідуальні, парні, групові; д) за тривалістю проведення: короткочасні, середньої тривалості (1-2 місяці), довготривалі (до року); є) за предметом і змістом: в рамках однієї області знань, міждисциплінарні. Дана класифікація є універсальною і може використовуватись у процесі викладання будь-якої навчальної дисципліни, у тому числі і для навчання іноземних мов.

Проєктам, призначеним для навчання іноземної мови, притаманні як загальні для всіх типів проєктів характеристики, так і відмінні риси, серед яких домінуючими є 1) використання іноземної мови в ситуаціях, максимально наближених до умов реального спілкування; 2) змішення на самостійну роботу (індивідуальну, парну або групову); 3) вибір актуальної цікавої теми, яка безпосередньо пов’язана з умовами, в яких реалізується проєкт; 4) відбір мовного матеріалу та видів завдань згідно теми і мети проєкту; 5) представлення результату з використанням наочності.

Ефективність управління самостійною роботою за допомогою проєктної технології залежить від низки факторів: предметного змісту проєкту, характеру пізнавальної діяльності студентів, співвідношення видів мовленнєвої діяльності, джерела інформації, тривалості та місця виконання проєкту, організаційних форм виконання, ступеня керівництва з боку викладача, кінцевого продукту та практичної значущості його результатів.

Аналіз шляхів реалізації проєктної технології в освітньому процесі на мовних факультетах показав, що її інтеграція у навчальний процес з метою активізації усної комунікативної діяльності студентів може здійснюватись трьома шляхами: а) інтегруватись у традиційну систему навчання іноземної мови (виконання творчих і дослідницьких завдань в рамках навчального курсу, що вивчається); б) слугувати альтернативним способом організації навчального курсу (пошук джерел та відбір інформації, вивчення необхідних мовних одиниць, представлення результатів у вигляді брошури, відеофільму, театральної вистави тощо); в) використовуватись як одна із форм позааудиторної роботи студентів (підготовка телекомунікаційних проектів, конкурсів, виставок, творчих вечорів, концертів, вікторин, звітних конференцій тощо). Групові проєкти та монопроєкти, які органічно інтегровані в традиційну систему навчання, дозволяють використовувати матеріал навчального курсу для організації самостійної роботи студентів. Однак проєктне навчання в рамках позааудиторної самостійної роботи на мовних факультетах ВЗО повинно бути орієнтоване, головним чином, на використання набутих знань та сформованих комунікативних умінь студентів, оскільки в таких умовах складно ставити спеціальні навчальні цілі і підготовка таких проєктів займає багато часу.

Робота за проєктною технологією реалізується у декілька етапів: етап планування (пошуковий етап), аналітичний етап, етап узагальнення інформації, етап презентації, оцінка проєкту.

На етапі планування здійснюється колективне обговорення проблеми і визначається тема проєкту, яка ділиться на підтеми. Викладач ретельно

продумує комунікативні ситуації навчальної діяльності для кожного студента. Студенти вибирають підтеми згідно своїх інтересів, обговорюється структура проєкту і складається приблизний план роботи. На цьому ж етапі доцільно визначити терміни виконання проєкту.

Аналітичний етап включає збір інформації, її аналіз і обробку. Студенти працюють в групах, обговорюють проміжні результати, викладач коментує роботу студентів і коректує мовні помилки. Після цього обов'язково необхідно провести аналіз та узагальнення зібраної інформації і координацію дій різних груп. Під час обговорення теми проєкту перед студентами виникає необхідність самостійного вибору аргументів для власних висловлювань, використання відповідних мовних та мовленнєвих засобів, що активізує розвиток їх іншомовної комунікативної компетенції.

Етап презентації (демонстрації результатів проєкту) – кульмінаційна точка роботи над проєктом. На цьому етапі студенти осмислюють здобуту інформацію, систематизують і готують підсумкове представлення результатів своєї роботи у вигляді усних повідомлень, рефератів, малюнків, графіків, схем, радіопередач тощо.

Етап оцінки проєкту включає в себе не тільки оцінювання рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції, а й загальну оцінку проєкту щодо теми, смислового контенту, кінцевого результату, участі окремих студентів в організації проєкту і т. ін.

Інтеграція проєктної технології у систему навчання на мовних факультетах ЗВО сприяє активізації усної комунікативної діяльності студентів та дозволяє вирішує низку інших дидактичних завдань: сприяє розширенню мовних знань, посилює мотивацію до навчання, дозволяє реалізувати ефективну взаємодію усіх учасників освітнього процесу у різних організаційних формах навчальної діяльності, забезпечує процес індивідуалізації навчання, створює мовне середовище, вчить працювати в команді тощо.

ЛІТЕРАТУРА:

Ніколаєва, С., Соловей, М., Головач, Ю. та ін. (2001). *Програма з англійської мови для університетів, інститутів (п'ятирічний курс навчання):* Проект. Київ. держ. лінгв. ун-т та ін. 245 с.

Тітова, В. (2000). *Комплексне навчання іншомовленнєвої діяльності на базі проєктної методики та модульно-рейтингової системи у вищому навчальному закладі.* Іноземні мови. № 1. сс. 38-41.

Полат, Е. (2000). *Метод проектов на уроках иностранного языка*. Иностранные языки в школе. № 2, 3. сс. 17-19, 23-24.

Eduard Ivashkevych
Alla Yatsjuryk
(Rivne, Ukraine)

PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE INTERNAL DIALOGUE

In the psychological literature scientists (Михальчук & Онуєфрієва, 2020) analyze mental development as a system of interconnected sensorimotor, mnemonic, imaginative, mental, speech and other formations, considering them as the main components of the whole system. The author argues that each component can be studied as a relatively independent system, qualitative changes of which are determined by the peculiar structure of its elements.

Some scientists (Mytnyk, Matvienko, Guraliuk, Mykhalchuk & Ivashkevych, Er., 2021) believe that practical actions are included into the paradigm of the system of sensory cognition and become not only the main means of solving a specific problem, but also means of mastering the cognitive activity itself. This concept was the basis for understanding the process of the development of thinking of children: the ontogenesis of the child's thinking is carried out in the process of his/her substantive activities, communication, appropriation of social experience. Thus, the source of mental development is the world around us and the experience of mankind, and this development occurs as a result of purposeful influence of an adult in the form of education and upbringing.